

מי (באר שבע) 14142-06-25 - מדינת ישראל - לשכת תביעות נגב נ' אדם אבו רקייק

בית משפט השלום בבאר שבע

מ"י 14142-06-25 מדינת ישראל נ' אבו רקייק ואח' (עציר)

לפני כבוד השופט אסיף גיל
המבקשת
מדינת ישראל - לשכת תביעות נגב
ע"י

נגד
המשיבים
1. אדם אבו רקייק
ע"י ב"כ עו"ד יוסי הכהן
2. עומאר אלרביעה

החלטה בעניינו של המשיב 1

- מונחת בפניי בקשה לעיון חוזר וחילוט ערבויות לפי סעיף 51(א) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1966 (להלן: "**חוק המעצרים**").
- המשיב 1 שוחרר בהליך זה ביום 10/6/2025 בערובה ובתנאים, לאחר שנעצר לצרכי חקירה בחשד לעבירות של קשירת קשר לפשע, שוד והחזקת סכין. נקבע, בין היתר, כי המשיב ישהה בתנאים של מעצר בית מלא בתל-שבע עד ליום 17/6/2025, איסור יצירת קשר עם המעורבים בתיק החקירה, הפקדה בסך 5,000 ₪, התחייבות עצמית בסך 10,000 ₪ של המשיב 1 וערבות צד ג' בסך 10,000 ₪ של המשיב 2.
- כנטען בבקשה, בתאריך 16/6/2025 הפר המשיב 1 את ההוראה החוקית ונעצר בתל אביב. משכך, המבקשת עותרת לחילוט הערבויות עליהן חתמו המשיבים.
- למען שלמות התמונה יצוין כי במועד ההפירה ביום 16/6/2025, תקף לכאורה המשיב 1 אישה שעמה ניהל קשר זוגי. בשל כך, הוגש כנגד המשיב 1 לבית משפט זה כתב אישום (ת"פ 58024-06-25) יחד עם בקשה למעצר עד תום ההליכים (מ"ת 57994-06-25). כתב האישום כולל גם עבירה של הפרת הוראה חוקית מושא בקשה זו.
- במסגרת הדיון בבקשה למעצר עד תום ההליכים נשלח המשיב 1 לשירות המבחן על-מנת לבחון חלופת מעצר טיפולית. הוגש תסקיר מעצר, שלא בא בהמלצה כאמור. המשך הדיון בבקשת המעצר קבוע ליום 16/9/2025 בפני כב' השופטת א' צוריאל.
- בדיון שהתקיים ביום 7/9/2025 חזרה ב"כ המבקשת על עתירתה להורות על חילוט הערבויות

בעניינו של המשיב 1. המשיב 2 לא התייצב לדיון, ועניינו נדחה ליום 16/9/2025 לצורך הזמנתו לדיון במסירה אישית על-ידי שוטר.

7. ב"כ המשיב 1 ביקש שלא להעתר לבקשה. במישור הפרוצדורלי, נטען כי מי שצריך להגיש בקשה לחילוט ערבויות היא היחידה החוקרת ולא התביעה המשטרית. במישור המהותי, נטען כי יש בבקשה לחילוט משום "כפל ענישה", שכן מעצרו של המשיב 1 התבקש עד תום ההליכים, בין היתר גם על מעשה ההפרה, וממילא הוא צפוי לעונש מאסר באם יורשע בעבירה זו. בנוסף, נטען כי המשיב יצא מכתובת מעצר הבית לטיפול רפואי דחוף בתל אביב, כאשר הדבר כלל לא נבדק על-ידי המשטרה.

8. המשיב 1 ציין במהלך הדיון כי סובל ממחלת מעיים ונאלץ לצאת לטיפול רפואי דחוף בתל אביב. עוד ביקש המשיב 1 להתחשב במצבו הרפואי והמשפטי ולא לחלט את הערבויות.

9. לאחר ששמעתי את טיעוני הצדדים וקראתי את חומר החקירה הרלוונטי, החלטתי להיעתר לבקשה בעניינו של המשיב 1. בפסקאות הבאות אנמק את קביעתי.

10. ראשית, אתיחס לטענת הסמכות. ב"כ המשיב 1 טוען כי אין סמכות לב"כ המבקשת ולתביעה המשטרית לעתור לבקשה לחילוט ערבויות, שכן מדובר בתיק מעצר לצורכי חקירה. על כן, לגישת המשיב 1, היה על היחידה החוקרת להגיש את הבקשה.

11. עלי לחלוק על עמדה זו. כידוע, סעיף 65 לחוק המעצרים קובע כי **"כל עוד לא הוגש כתב אישום, רשאי שוטר שאינו תובע כאמור בסעיף 12(א) לחוק סדר הדין הפלילי, לנהל הליכים לפי סימן ג' או לפי סימן זה, למעט הליכים לפי סעיפים 52 ו-53"** [ההדגשות מעתה ואילך אינן במקור - א.ג.]. אכן, משעה שמדובר בבקשה לחילוט ערבויות בהתאם לסעיף 51(א) לחוק המעצרים, הרי אף שוטר שאינו תובע מוסמך היה לעתור לבקשה דנא, שכן לא מדובר בבקשה לעיון חוזר או ערר. עם זאת - "רשאי" ולא "חייב". להווי ידוע כי ב"כ המבקשת, שהיא תובעת משטרית מכוח סעיף 12(א) לחסד"פ ממלאת אחר התנאי של **"שוטר שנתקיימו בו תנאי הכשירות שקבע שר המשפטים בהתייעצות עם שר הפנים ונתמנה להיות תובע בידי המפקח הכללי של המשטרה"**. לפיכך, פשיטא כי תובע משטרתי רשאי לעתור לבקשה לחילוט ערבויות שהוטלו במסגרת החלטה בבקשת מעצר לצורכי חקירה, ואין נפקא מינה באם מדובר בשוטר "רגיל" או "שוטר שהוא תובע". זאת, כאמור, בניגוד להוראות חוק ייחודיות בחוק המעצרים, לרבות בהליכי מעצר לצורכי חקירה, המחייבות הפעלת סמכות בידי שוטר שנתמנה כתובע (ר' סעיפים 52 ו-53 לחוק המעצרים כאמור, וכן גם סעיף 55(א) לחוק זה לעניין בקשה להשהיית ביצוע שחרור ("עיכוב ביצוע")).

12. משהוסרה טענת הסמכות, אפנה לבחון את יתר הטענות לגופן.

13. עיינתי בחומר החקירה, ונוכחתי כי קיים חשד סביר מבוסס כדבעי להפרת תנאי שחרורו של המשיב, ואף למעלה מכך. מדובר בהפרה בוטה של תנאי השחרור בערובה שהוטלו על המשיב 1. לא זו בלבד כי המשיב 1 יצא מכתובת מעצר הבית בשוב תל שבע, הוא הגיע לתל אביב ובתוך כך

גם ביצע עבירות נלוות חמורות, תקף את המתלוננת וגרם לה לחבלות ממשיות. לעניין זה, אציין כי ב"כ המשיב 1 הסכים לקיומן של ראיות לכאורה בהליך המעצר עד תום ההליכים, קרי גם לעבירה של הפרת הוראה חוקית וגם לעבירות האלימות כלפי המתלוננת.

14. אין בידי לקבל את טענת המשיב באשר לצורך הרפואי הדחוף בעטיו נאלץ, לטענתו, לעזוב את מעצר הבית כדי לקבל טיפול בתל אביב. ראשית, מעדות המתלוננת מיום 22/6/2025 (פל"א 271756/2025) עולה כי המשיב והמתלוננת נסעו לתל אביב ביום 15/6/2025 למטרת "יום כיף", ראיה שבאה בסתירה לטענת המשיב. שנית, אם תמצי לומר כי היה צורך בבדיקה רפואית דחופה, היה מצופה מהמשיב להודיע על כך למשטרה ולהתייצב בבית החולים הקרוב ביותר למקום מעצר הבית בתל שבע, כלומר בבית החולים בבאר שבע. כך או כך, לא שוכנעתי כי טענות המשיב באשר לנסיבות הפרת תנאי השחרור מצדיקות את דחיית הבקשה.

15. כלל ידוע בפסיקתנו הוא כי **"השחרור בערובה תלוי, בראש ובראשונה, באמון שנותן בית המשפט בנידון, אשר ביסודו ההנחה כי עמידתו בתנאי השחרור, או הערובה, תאיין את החשש מפני הישנות העבירה על-ידו, שיבוש הליכי משפט, או מעשה עבירה אחר שיבוצע על-ידו. מכיוון שהאמון הוא שמבסס את קיומה של עילת מעצר זו, הרי שאם "נשמט האמון, מתמוטטת גם החלופה" וממילא נדרשת בחינה מחודשת של תנאי השחרור המתאימים לנידון-מפר תנאי השחרור"** (ר' רע"פ 5034/15 פלוני נ' מדינת ישראל, בפסקה 48 [פורסם בנבו] (31.10.2018) (להלן: "עניין פלוני")).

16. עוד נקבע בעניין פלוני כי **"החמרת תנאי מעצר למפר השחרור בערובה מוצדק נוכח שיקולי הרתעה, מפני שיש בהחמרה זו כדי לשמש אזהרה בפני עבריינים ונאשמים, לפיה אי-הקפדה על תנאי השחרור עלולה להביא לחזרתם למעצר מאחורי סורג ובריח. טעם נוסף המצדיק החמרה זו בתנאי המעצר, נובע מהעובדה כי אי-הקפדה על האזהרות שניתנו לנידון לבל יפר את תנאי שחרורו, עלולה להביא לזילות בית המשפט, ולעידוד, בעקיפין, של פעילות עבריינית"** (שם, בפסקה 49).

17. לטענת ב"כ המשיב 1, ובשים לב שהמשיב 1 נעצר במסגרת מ"ת 57994-06-25 ואף הוגש נגדו כתב אישום הכולל, בין היתר, גם את הפרת התנאים מושא הבקשה דנא, הרי ממילא ניתן לו "עונש כפול" בגין מעשה ההפרה, ואין מקום "להענישו" בשלישית בדרך של חילוט הערבויות.

18. אין בידי לקבל גישה זו. ראשית, הואיל והמשיב 1 ביצע לכאורה עבירות אלימות כלפי המתלוננת, קיימת כנגדו עילת מעצר ברורה ומוחשית מחמת המסוכנות לבטחונו של אדם או לבטחון הציבור. אין מדובר אפוא במצב דברים בו עילת המעצר **היחידה** היא עילת המעצר מכוח סעיף 21(א)(2) לחוק המעצרים העוסקת בהפרת תנאי מתנאי הערובה. שנית, מדובר בתכליות שונות - בעוד שהעמדתו לדין של המשיב 1 בעבירה של הפרת הוראה חוקית היא בעלת תכלית עונשית, הרי מעצר במסגרת בקשה לעיון חוזר או חילוט במסגרת בקשה לחילוט ערבויות הם בעלי תכלית הרתעתית ומניעת הישנות המסוכנות. זוהי למעשה ההלכה המשפטית שנקבעה בעניין פלוני, וראוי אפוא להביא את הדברים כלשונם כפי שנקבעו בפסק הדין:

"נמצאנו למדים, כי התכלית הניצבת בבסיס מעצרו (או החמרת תנאי שחרורו) של נידון שהפר את תנאי שחרורו בערובה - איננה לשם השתת סנקציה עונשית, אלא משקפת שיקולים של סיכול ומניעת שחרורו של אדם, אשר במעשיו העיד על עצמו כי איננו ראוי לאמון שנתן בו בית המשפט, כי אין בעניינו חלופת מעצר טובה, ומטעמי הרתעת הרבים ומניעת זילות בית המשפט.

תכליות דומות ניצבות גם בבסיס הסמכות הנתונה בידי בית המשפט לחלט ערבות שניתנה על-ידי מי שהפר את תנאי שחרורו בערובה (בהתאם לסעיף 51 לחוק המעצרים), שכן להבדיל מהתכלית החקיקתית שבדיני הערבות, אשר באה להבטיח חוב בעל ערך כספי, התכלית החקיקתית העיקרית בהשתת ערבות בדיני המעצרים היא להטיל מורא וחשש על המשוחרר בערובה... ואכן, לא אחת נקבע בפסיקת בית משפט זה כי הסמכות לחילוט ערבות שנתן נידון שהפר את תנאי שחרורו בתנאים, נועדה לשמש כאמצעי הרתעה מפני הפרת תנאי השחרור..."

19. משנקבע בהלכה הפסוקה זה מכבר כי אין מניעה עקרונית להעמיד לדין אדם בעבירה של הפרת הוראה חוקית, ובה בעת לעתור למעצרו המחודש במסגרת בקשה לעיון חוזר וכן לחילוט הערובה עליה חתם במסגרת בקשה לחילוט ערבויות, כאשר אין בכך משום "כפל ענישה" אסור - דומה כי בקשת המבקשת בדין יסודה.

20. הדברים נכונים בענייננו, ולו מקל וחומר, כאשר מדובר בהפרת תנאי שחרור בוטים וביצוע עבירות נלוות חמורות ומסוכנות אשר הצדיקו, כשלעצמם, הגשת בקשה עצמאית למעצר עד תום ההליכים כנגד המשיב 1.

21. נזכיר את שנקבע לא אחת בפסיקה באשר לתכלית הפקדת הערבות בהליכי המעצר: "מטרת הפקדת הערבות היא בראש ובראשונה להרתיע את הנאשם מפני הפרת תנאי השחרור. הערבות משמשת בטוחה שהנאשם יכבד את תנאי השחרור ויימנע מהפרתם, כאשר הנאשם עצמו והערבים שנטלו אחריות לפקח עליו נוטלים סיכון שייפגעו בכיסם אם לא יעמדו בתפקידם... לכן על בית המשפט להיזהר מ"סלחנות מוגזמת" להפרות של תנאי ערובה שתעודד בעקיפין הישנות של ההפרות ותפגום ביעילותו של מוסד השחרור בערובה" (ר' בש"פ 980/12 פלוני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (8.2.2012)).

22. לאור כל המקובץ, ובשים לב להפרה הבוטה של תנאי השחרור מצד המשיב 1, לרבות ביצוע עבירות נלוות להפרה, מצאתי כאמור לקבל את הבקשה.

23. אשר על כן, אני קובע כדלקמן:

א. סכום הפקדה בסך 5,000 ₪ שהפקיד המשיב 1 יחולט.

ב. הערבות העצמית בסך 10,000 ₪ עליה חתם המשיב 1 תחולט.

24. החלטה זו תכנס לתוקף ביום 22/9/2025.

המזכירות תמציא את ההחלטה למבקשת, למשיב 1 ולבא-כוחו.

זכות ערר כחוק.

ניתנה היום, ט"ו אלול תשפ"ה, 08 ספטמבר 2025, בהעדר הצדדים.

אסיף גיל, שופט